

Оксана КОРПАЛО¹

Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника
ORCID 0000-0001-7356-442X

Внесок Варшавської україністики в розвиток методики викладання української мови як іноземної

Кафедра україністики Варшавського університету впродовж багатьох років, спираючись на теоретичні та практичні досягнення світової плотодидактики, проводить інтенсивну роботу в галузі викладання сучасної української мови для польськомовної аудиторії. Потреба досконалого володіння українською мовою як іноземної зумовлює необхідність постійного вдосконалення теорії та методики опанування мови в контексті комплексного й системного розв'язання проблем навчання, пов'язаних з різними підходами до вивчення фонетики й фонології, лексики й фразеології, морфології й синтаксису української мови, зокрема, у її зіставленні з польською.

Тому вкрай необхідним і своєчасним був вихід у світ у 2006 році (у 2010 році – друге видання) академічного підручника Віталія Кононенка та Ірини Кононенко *Контрастивна граматика української та польської мов*². Частину підручника становить теоретичний матеріал, більшість – вправи різного типу, метою яких є вироблення навичок розрізнення фактів обох мов. Крім того, автори пропонують низку завдань, в яких акцентується на проблемах, пов'язаних з українсько-польським та польсько-українським перекладами. Підручник розрахований як на українських, так і на польських студентів.

У 2012 році (друге видання – у 2017 році) вийшла друком ґрунтовна монографія Ірини Кононенко *Українська та польська мови: контрастивне дослідження / Język ukraiński i polski: studium kontrastywne*³, в якій детально описані

¹ Оксана Корпало – мовознавець, кандидат філологічних наук, асистент кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, oksana.korpalo@pnu.edu.ua

² V. Kononenko, I. Kononenko, *Kontrastivna gramatika ukraińskoї ta polskoї mov*, Kіiv 2010.

³ I. Kononenko, *Ukrain'ska ta polska mowy: kontrastivne doslidzennâ / Język ukraiński i polski: studium kontrastywne*, Varšava 2012, 2017.

спільні та відмінні особливості обох мов на всіх мовних рівнях – фонетичному, лексичному, фразеологічному, словотвірному, морфологічному та синтаксичному. Книга є першим монографічним дослідженням сучасної української та польської мов у зіставному аспекті. Аналіз фактичного мовного матеріалу, вибраного з численних джерел (художніх, фольклорних, публіцистичних і наукових текстів, інтернет-ресурсів), здійснювався на синхронному зрізі стосовно усіх рівнів мовної організації. Книга активно використовується викладачами та студентами як джерело знань про відмінності та типологічну близькість обох мов, зумовлену спільністю їх походження і багатовіковою взаємодією.

У видавничій серії „*Z ukraińskim na Ty*” було видано три підручники для вивчення української мови. Два перші, тобто *Z ukraińskim na ty* – підручник для вивчення української мови, проміжний рівень, частина 1⁴ та *Z ukraińskim na ty* – підручник для вивчення української мови, проміжний рівень, частина 2⁵ адресовано тим, хто знає українську мову на рівні A2 + вище базового рівня. Представлений у них лексико-граматичний матеріал дає змогу вдосконалювати мовні компетенції, правильно добирати мовно-виражальні засоби відповідно до мети й обставин спілкування. Формування комунікативних умінь і навичок базується на вивченні країнознавчих та культурних особливостей України. Зібрані вправи погруповані в окремі модулі й зорієнтовані на вдосконалення лексичних, фонетичних, орфографічних, морфологічних, словотвірних, синтаксичних та пунктуаційних навичок. Виконання частини завдань передбачає використання лексикографічних видань, зокрема словників – *Słownika tematycznego polsko-ukraińskiego* та *Українсько-польського словника міжмовних омонімів і паронімів* (про ці словники див. далі).

Третій підручник з цієї серії – *Українська правова та юридична мова*, частина 1⁶, адресований тим, хто знає українську мову на високому рівні й готується до іспиту на звання присяжного перекладача. Окремі модулі, які використовуються під час занять, знайомлять нас з питаннями, що стосуються цивільного та сімейного права. Запропоновані комплекси вправ спрямовані на набуття та вдосконалення навичок розуміння змісту та пов’язаного з ним лексичного ресурсу, на вивчення схожого та відмінного у правовій системі, що діє в Україні та Польщі, а також на юридичну термінологію обох мовних систем. Особлива увага приділяється розвитку навичок перекладу фахових текстів з української на польську і навпаки.

Викладачі кафедри україністики Варшавського університету цікавляться методичним доробком вчених за межами Польщі. Співпраця впливає на появу

⁴ S. Delura, U. Drobiszewska, I. Kononenko, I. Mytnik, S. Romaniuk, M. Saniewska, E. Wasiak, M. Zambrzycka, *Z ukraińskim na ty*, cz. 1, Warszawa 2013.

⁵ S. Delura, U. Drobiszewska, I. Kononenko, I. Mytnik, S. Romaniuk, M. Saniewska, E. Wasiak, M. Zambrzycka, *Z ukraińskim na ty*, cz. 2, Warszawa 2014.

⁶ O. Borys, M. Jeż, I. Mytnik, *Ukraiński język prawny i prawniczy*, cz. 1, Warszawa 2016.

нових і зміцнення вже існуючих контактів, що впливає на якість польських підручників і посібників⁷. Позитивним є добір сучасних текстів і вправ нового зразка, які спонукають до мислення, зіставлення фактів, дискусій. Крім звичних завдань із орфографії чи граматики, пропонуються й складніші вправи, наприклад, із фразеології, що для іноземних студентів завжди є неабияким викликом⁸.

На необхідності оновлення тематики дидактичного матеріалу в підручниках неодноразово наголошували у своїх статтях⁹, що передували виходу їхніх посібників¹⁰, Світлана Романюк і Марта Саневська. Вже в анотації до статті заявлено про спробу з'ясувати, як „зацікавити мовою, які існують дидактичні методи, як вийти з ситуації, коли їх не так багато”¹¹, враховуючи при цьому загальноєвропейські вимоги¹². На початку статті автори ставлять властиві дослідникам запитання – як учити й що повинно стати пріоритетним у навчанні іноземних мов, як досягти такого рівня навчання, який існує в більшості європейських країн?¹³. Це, без сумніву, вплинуло на кінцевий результат – появу впродовж останніх років оновленого дидактичного матеріалу, покликаного зацікавити польських студентів вивченням української мови як іноземної.

Співробітники кафедри україністики Варшавського університету створили посібники практично для всіх рівнів (від В1-В2 до С1-С2), особливо зосередившись на допомозі в опануванні найвищих. Підручник Світлани Романюк і Марти Саневської *Українською без табу* для найвищого рівня С2¹⁴ складається з 12 лексичних блоків, теми яких стосуються складних, а іноді й суперечливих проблем сучасного світу, таких як зміни в суспільстві, війна в Україні, працевлаштування інвалідів, проблеми молоді та людей похилого віку тощо. Такий підбір тем та текстів дозволяє не тільки поглибити мовні навички, а й дізнатися про зміни в мові, зокрема у сфері лексики. Підручник включає тексти та вправи на розвиток різних мовних компетентностей. Однак він вимагає від

⁷ S. Romanûk, recenziâ na: Novikova O., Tuluzakova O., Štandenko U., *Ukrains'ka mova âk inozemna: pidgotovka do testu. Trenoval'ni zavdannâ. Serednij riven'*: navčalnij posibnik, za red. O. M. Novikovoï, Mikolaïv 2017 [v:] „Mowa: klasične - moderne – postmoderne”, nr 4, Kiïv 2018, s. 166-170.

⁸ G. Kuz', *Frazeologiâ v pidručnikah z ukrains'koï movi âk inozemnoï: kil'kisni, âkisni ta didaktični parametri* [v:] „Teka Komisji Polsko-Ukraińskich Zwiâzków Kulturowych”, X, 2016, s. 86-91.

⁹ S. Romaniuk, M. Saniewska, *Vid Rukavički do GMO: wibir tekstiv na zanâttâ z ukrain'skoï movi dla inozemciv* [v:] „Teoriâ i praktika wikladannâ ukrains'koï movi âk inozemnoï”, nr 10, 2014, s. 187-194.

¹⁰ S. Romaniuk, M. Saniewska, *Rzadko nauczaný język sąsiada* [w:] „Języki obce w szkole”, nr 4, 2014, s. 43-47.

¹¹ *Ibidem*, s. 43.

¹² S. Romanâk, *Vivčennâ inozemnoï movi u Polši: poglad v majbutné* [v:] „Teoriâ i prakika wikladannâ ukrains'koï movi âk inozemnoï”, vip. 5, 2010, s.29–34.

¹³ *Ibidem*, s. 29.

¹⁴ S. Romaniuk, M. Saniewska, *Ukrains'koï bez tabu*, Warszawa 2017.

вчителя добору аудіовізуальних матеріалів – записів чи фільмів – як ілюстрацій та доповнень до тем. Це дозволить удосконалювати мовленнєві компетентності студентів, розвивати навички розуміння зі слуху.

Вийшов із друку підручник для найвищого рівня *Українською про культуру*, авторства Катажини Якубовської-Кравчик, Світлани Романюк, Марти Саневської¹⁵. Підручник складається з 12 тематичних розділів. Завдання пов'язані з образотворчим мистецтвом, дизайном, а також із музикою та літературою. Підручник стимулює розвиток різних мовних компетентностей. Кожен текст у підручнику виконує двояку функцію: є і предметом навчання, і засобом, за допомогою якого формуються й розвиваються комунікативні вміння. Багатим і пізнавальним є не тільки текстовий, а й ілюстративний матеріал підручника. Світлини відомих в Україні митців, репродукції з картин сучасних українських художників вигідно відрізняють цей підручник від інших.

Поглибленому вивченню культури України сприяє спільна праця мовознавців і культурознавців Варшавської україністики – *Культура і традиції українців: з минулого в сучасність. Підручник із завданнями*¹⁶. Важливо пам'ятати, що „викладання мови за межами країни свідчить про зацікавлення культурою, історією та традиціями цієї країни”¹⁷, що добре розуміють авторки згаданої праці і що виразно проявляється в усіх їхніх роботах. Підручник доповнює лекції з української історії та культури в університеті. Виконуючи вправи, що містяться в ньому, студент закріплює знання, здобуті під час лекцій, вчиться висловлюватися на теми, пов'язані з культурною та матеріальною спадщиною України, а також вивчає відповідну спеціальну лексику. Робота з окремими тематичними блоками слугує мотивацією до подальшого самостійного здобуття знань. Підручник складається з 12 тематичних розділів, в яких представлені різні традиції українського народу. Окремі глави містять добірку тем, пов'язаних із культурою Київської Русі, питаннями язичницьких та ранньохристиянських вірувань, відомостями про трипільську та скіфську культуру, культуру українського бароко тощо. До підручника входять тексти з описами українських обрядів, звичаїв та традицій, народних костюмів та української символіки. Частина культурологічної лексики, що не має відповідників у польській мові, передається описово у відповідних контекстах або калькується.

У співпраці з викладачами Львівського національного університету ім. І. Франка і Українського католицького університету вийшов ілюстрований підручник для вивчення української мови (рівень вище середнього) із професійним аудіозаписом матеріалів авторства Олександри Антонів (ЛНУ), Світлани Романюк (Варшавський університет), Олени Синчак (УКУ) – *Україна-Польща*.

¹⁵ K. Jakubowska-Krawczyk, S. Romaniuk, M. Saniewska, *Українською про культуру. Підручник до науки мови української, poziom zaawansowany wyższy*, Warszawa 2018.

¹⁶ K. Jakubowska-Krawczyk S. Romaniuk, M. Zambrzycka, *Kultura i tradycje ukraińców: z minulości do współczesności. Podręcznik z zadaniami*, Warszawa 2018.

¹⁷ S. Romaniuk, M. Saniewska, *Rzadko nauczany język sąsiada...*, s. 43-47.

*Диалог культур*¹⁸. Він адресований тим, хто володіє українською мовою на середньому рівні, і може бути використаний при підготовці до іспиту на рівень С1. Підручник складається з 12 модулів, які цікаво та різноманітно представляють Україну та Польщу і стосуються таких тем, як політика, історія, література, музика, театр, кіно, мистецтво, мода, засоби масової інформації, спорт та наука.

Науковці кафедри активно працюють над удосконаленням методів і прийомів викладання не лише української, а й англійської та російської мов як іноземних, про що

свідчить низка опублікованих статей, у тому числі в галузі перекладацької практики¹⁹. У кількох роботах представлені різні аспекти викладання спеціалізованої лексики української мови в контексті вимог соціокультурного та політичного середовища в Україні та Польщі. Так, у статтях Ірени Митнік з'ясовано принципи викладання української мови в аспекті права польськомовним студента²⁰, що є важливим елементом дидактичної програми, яка реалізовується на україністиці. Мета курсу – допомогти молодим людям, що стоять на порозі професійного життя, підготуватися до перекладацької діяльності у сфері юриспруденції. У статті представлено програму курсу та методику його викладання, з'ясовано цілі та заплановані результати навчання, текстову базу курсу та його тематичний обсяг. Звертається увага на відмінності як у правовій, так і в термінологічній системах, оскільки в Польщі законодавчі положення були адаптовані до чинних законів у Європейському Союзі швидше і значно більшою мірою, ніж в Україні. Основні ознаки, що характеризують мову юридичних документів та висловлювань учасників юридичного дискурсу, також були обговорені та введені до теми синонімії та міжмовної еквівалентності, оскільки синонімічні, частково еквівалентні та нееквівалентні терміни викликають труднощі, а іноді й непорозуміння та помилки, особливо в перекладацькій практиці. Увага до конвергенції та відмінностей у значенні полегшує процес запам'ятовування та розвитку мовних компетенцій, що продемонстровано різними лексичними вправами, запропонованими у статті.

¹⁸ O. Antoniów, S. Romaniuk, O. Synczak, *Ukraina - Polska. Dialog kultur, Podręcznik do nauki języka ukraińskiego, poziom zaawansowany*, Warszawa 2014.

¹⁹ Ī. Kononenko, Ī. Mitnik, *Ĺučenie ukraińskiego, ruskogo Ĺ angliškogo āzikov na kafedre ukraińistiki Varšavškogo universiteta* [v:] *Filologičeskoe obrazovanie v sovremennih isledovaniāh: lingvističeskij I metodičeskij aspekti*, pod red M. Ruseckāā, Moskva 2017, s. 350-354; Ī. Kononenko, Ī. Mitnik, S. Romaniuk, *Rozvitok movnih kompetencij studentivna kafedri ukraińistiki Varšavškogo universitetu* [v:] *Mova v suspil'stvi: semantika, sintaktika, pragmatika. Language in Society: Semantics, Syntax, Pragmatics*, za red. G. Macūk, Ī. Mitnik, Warszawa–Lwów–Monachium 2019, s. 43-56; S. Romaniuk, M. Saniowska, *Rzadko nauczany język sąsiada...*, s. 43-47; S. Romaniuk, *Ukraińistika u Varšavs'komu universiteti – tradiciā v nogu z sučasnistū* [v:] *Ukrajnistika na Sveučilištu u Zagrebu: 20 godina / ukraińistika v Zagrebs'komu universiteti: 20 roki*, uporiād. Ź Čelić, T. Fuderer, Zagreb 2017, s. 325-332.

²⁰ Ī. Mitnik, *Vikladannū ukraińs'koĹ movi prava na kafedri ukraińistiki Varšavškogo universitetu* [v:] „Teoriā Ĺ prakika vikladannā ukraińs'koĹ movi āk inozemnoĹ”, vip. 13, 2018, s. 60-68; Idem, *Z problematyki nauczania ukraińskiego języka prava w Źrodowisku polskojęzycznym* (oddane do druku).

У статті Галини Мацюк та Ірини Митнік обговорюються глотидактичні теорії щодо формування та розвитку комунікативних компетенцій студентів в українському та польському соціокультурному та політичному середовищі²¹. У ній представлені основні особливості комунікативних компетенцій у галузі української мови як рідної та іноземної мови, тенденції їх розвитку через різні навчальні дисципліни, а також обґрунтовуються перспективи подальшого розвитку комунікативних компетенцій, зокрема дискурсивних. Як ілюстративний матеріал використано навчальні програми, чинні на філологічному факультеті Львівського національного університету І. Франка і на кафедрі українознавства Варшавського університету. Теоретичною базою слугували праці з глотидактики, закони та офіційні документи про роль професійних компетентностей в освіті, праці з лінгвістики на тему пропаганди в суспільстві, публікації з галузі риторики, невербальної комунікації і дискурсології. Дослідження показало, що, навчаючи українського філолога в Україні, важливо звернути увагу на формування знань та вмінь у сфері засобів масової інформації, пропаганди, риторики та невербальної комунікації, особливо в умовах інформаційної війни проти України та нової функції освіти – захисту національної безпеки. Натомість при підготовці фахівців у галузі українознавства в Польщі важливо забезпечити додаткові мовні навички (крім знань з мови права, бізнесу, туризму, ЗМІ) в галузі логістики та транспорту, будівництва, послуг та медицини відповідно до вимог ринку праці. Важливо розвивати вміння дискутувати, що визначатиме подальше ефективне спілкування в суспільстві.

Ще одна робота в галузі глотидактики є узагальненням багаторічного досвіду підготовки тестів та проведення сертифікаційних іспитів для перевірки знань з української мови на рівнях B1 – C1. Формат тестів та характер окремих завдань видозмінювались протягом років. Стаття присвячена сертифікації знань з української мови у Варшавському університеті на рівень C²² відповідно до рекомендацій загальноєвропейської комісії з мовної освіти щодо вимог до мовних компетенцій, які дозволяють вільно використовувати мову як у професійних, так і в побутових ситуаціях, а також в університетському житті, що забезпечує академічну та професійну мобільність. У статті наведено приклад атестаційного тесту, обговорюється мета, характер і формат завдань, що складають письмову частину іспиту, тип текстів, що перевіряють розуміння прослуханого та прочитаного, а також порядок проведення усного іспиту. Стаття має на меті допомогти у підготовці до іспиту на перевірку володіння українською мовою на рівень C1, а також у складанні подібних тестів.

²¹ G. Maciuk, I. Mitnik, *Dinamika komunikativnoi kompetentnosti fahivcâ-ukrainista v konteksti vimoġ sučasnoġo sociokulturnoġo i političnoġo seredoviš Ukraini ta Polši* [v:] IX. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik "Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht", za red. O. Novikovoï, U. Schweiera, München 2019, s. 101-110.

²² I. Mitnik, *Sertifikacijnij ispit z ukrainiâs'koï movi na rîvnî C1 u Varšavs'komu universiteti* [v:] *The 5th International conference "Science and society – Methods and problems of practical application* (August 15, 2018)", za red. Lucas Koenig, Vancouver 2018, s. 28-35.

Одним із напрямів наукової діяльності, що здійснюється на кафедрі українознавства Варшавського університету, є лексикографічні дослідження дидактичного та наукового характеру, адресовані тим, хто хоче розширити свою мовну компетенцію в галузі української мови. У 2010 році вийшов польсько-український тематичний словник²³, підготовка якого стала стимулом для написання ще двох лексикографічних праць²⁴. Усі три тематичні словники мають спільну концепцію та принципи впорядкування матеріалів.

Польсько-український тематичний словник укладений за лексико-семантичним принципом з урахуванням граматичних особливостей слів та способів їх включення до синтаксичних структур. Словник містить загальну (включаючи розмовну) та спеціалізовану лексику. Лексичний матеріал поділено на 30 блоків, що своєю чергою діляться на лексико-семантичні групи, в які входять як окремі польські та відповідні українські лексеми, так і словосполучення. У блоках послідовно виділяються передусім іменники, прикметники та дієслова (а також відповідні словосполучення), які представляють основні морфологічні класи. Комбінація цих частин мови дає змогу побудувати основу речення. В залежності від тематики блоку до нього можуть також входити займенникові, прислівникові, числівникові групи. Крім того, блоки містять фразеологізми і сталі конструкції та демонструють можливості вживання лексем і словосполучень у реченні. Таким чином, словник можна схарактеризувати як лексико-граматичний і водночас навчальний. *Польсько-український тематичний словник*, а також певною мірою і дві згадані вище лексикографічні праці були предметом широкого обговорення. Звернено увагу на типологічні особливості двомовних тематичних словників загалом, а також на їх значення для лінгвістичних досліджень та практики оволодіння іноземною лексикою, що сприяє набуттю мовної компетенції²⁵.

Ще одним внеском науковців Варшавського університету в розвиток дидактично-наукової лексикографії є *Українсько-польський словник міжмовних омонімів і паронімів* авторства Ірини Кононенко і Ореста Співака²⁶. Це перша лексикографічна праця, в якій подано лексичні та граматичні характеристики українських і польських слів і фразеологізмів, що мають в обох мовах однакове

²³ I. Kononenko, I. Mytnik, E. Wasiak, *Słownik tematyczny polsko-ukraiński*, Warszawa 2010 (dodruk: 2015, 2018, 2020).

²⁴ A. Antoniuk, W. Mela-Cullen, I. Kononenko, I. Mytnik, J. Roguska, A. Szafernakier-Świrko, E. Wasiak, *Słownik tematyczny polsko-rosyjski*, Warszawa 2019; R. Botwina, A. Kizińska, I. Kononenko, E. Królak, I. Mytnik, E. Wasiak, *Słownik tematyczny polsko-angielski*, Warszawa–Lublin 2020.

²⁵ I. Kononenko, I. Mytnik, *Potencjal teoretyczny i praktyczny dwujęzycznego słownika tematycznego [w:] Szkice językowe i literacko-kulturowe*, pod red. O. Borys, M. Jeż, A. Samadova, M. Saniewska, Warszawa 2017, s. 40-57.

²⁶ I. Kononenko, O. Spivak, *Ukrains'ko-pol's'kij slovník mižmovníh omonimiv i paronimiv*, Kiiv 2008.

або схоже звучання, але різне значення. Кожна словникова стаття ілюстрована вдало дібраними прикладами. Словник був рекомендований Міністерством освіти та науки України як навчальний.

Таким чином, навіть побіжний огляд праць науковців кафедри україністики Варшавського університету за останній час свідчить про цілеспрямований пошук шляхів удосконалення організації мовної освіти, свідоме проектування змісту навчання на основі оптимального поєднання традиційних та інноваційних педагогічних технологій, дидактичних методів, прийомів, форм і засобів.

ЛІТЕРАТУРА

- Antoniuk A., Mela-Cullen W., Kononenko I., Mytnik I., Roguska J., Szafernakier-Świrko A., Wasiak E., *Słownik tematyczny polsko-rosyjski*, Warszawa 2019.
- Antoniw O., Romaniuk S., Synczak O., *Ukraina – Polska. Dialog kultur*, Warszawa 2014.
- Borys O., Jeż M., Mytnik I., *Ukraiński język prawny i prawniczy*, cz. 1, Warszawa 2016.
- Botwina R., Kizińska A., Kononenko I., Królak E., Mytnik I., Wasiak E., *Słownik tematyczny polsko-angielski*, Warszawa - Lublin 2020.
- Delura S., Drobiszewska U., Kononenko I., Mytnik I., Romaniuk S., Saniewska M., Wasiak E., Zambrzycka M., *Z ukraińskim na ty*, cz. 1, Warszawa 2013.
- Delura S., Jeż M., Kononenko I., Mytnik I., Romaniuk S., Samadowa A., Saniewska M., Wasiak E., Zambrzycka M., *Z ukraińskim na ty*, cz. 2, Warszawa 2014.
- Jakubowska-Krawczyk K., Romaniuk S., Zambrzycka M., *Kultura i tradycje ukraińców: z minulości w teraźniejszość. Podręcznik z zadaniami*, Warszawa 2018.
- Jakubowska-Krawczyk K., Romaniuk S., Saniewska M., *Ukraińskość pro kul'turu*, Warszawa 2018.
- Kononenko I., Mitnik I., *Їзучення українського, російського і англійського азиків на кафедрі україністики Варшавського університету [v:] Filologičeskoje obrazovanie v sovremennih isledovan-niâh: lingvističeskij I metodičesij aspekti*, pod red. M. Ruseckaâ, Moskva 2017, s. 350-354.
- Kononenko I., Mitnik I., Romanuk S., *Rozvitok movnih kompetencij studentiv na kafedri ukraińistiki Varšavs'kogo univērsitetu [v:] Mova v suspilstvi: semantika, sintaktika, pragmatika. Language in Society: Semantics, Syntax, Pragmatics*, za red. G. Macûk, I. Mitnik, Varšava – L'viv – Mûnhen 2019, s. 43-56.
- Kononenko I., Mytnik I., *Potencjal teoretyczny i praktyczny dwujęzycznego słownika tematycznego [w:] Szkice językowe i literacko-kulturowe*, pod red. O. Borys, M. Jeż, A. Samadowej, M. Saniewskiej, Warszawa 2017, s. 40-57.
- Kononenko I., Mytnik I., Wasiak E., *Słownik tematyczny polsko-ukraiński*, Warszawa 2010 (dodruk: 2015, 2018).
- Kononenko I., Spivak O., *Ukraińsko-pol's'kij slovník mišmovnih omonimiv i paronimiv*, Kiiv 2008.
- Kononenko V., Kononenko I., *Kontrastivna gramatika ukraińskoï ta pol'skoï mov*, Kiiv, 2010.
- Kuz' G., *Frazeologija v pidručnikah z ukraińskoï movi âk inozemnoï: kil'kisni, âkisni ta didaktični parametri [w:] „Teki Komisji Polsko-Ukraińskich Zwiâzków Kulturowych”*, X, 2016, s. 86-91.

- Macûk G., Mitnik Ī, *Dinamika komunikativnoï kompetentnosti fahivcâ-ukraïnista v kontekstî vimog sučasnego sociokulturnogo ì političnogo seredoviš Ukraïni ta Polši* [v:] IX. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik „Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht”, za red. O. Novikovoï, U. Schweiera, München 2019, s. 101-110.
- Mitnik Ī., *Vikladannâ ukraïns'koï movi prava na kafedri ukraïnistiki Varšavskogo universitetu* [v:] „Teoriâ ì praktika vikladannâ ukraïns'koï movi âk inozemnoï”, vip. 13, 2018, s. 60-68.
- Mitnik Ī., *Sertifikacijnij ispit z ukraïns'koï movi na rivni C1 u Varšavs'komu universiteti* [v:] „The 5th International conference “Science and society – Methods and problems of practical application (August 15, 2018)”, L. Koenig (ed.), Vancouver 2018, s. 28-35.
- Mytnik I., *Z problematyki nauczania ukraïnskogo jêzyka prava w środowisku polskojêzycznym* (oddane do druku).
- Romaniûk S., *Ukraïnistika u Vvaršavs'komu universiteti – tradiciâ v nogu z sučasnistû* [v:] *Ukrajnistika na Sveučilištu u Zagrebu: 20 godina / Ukraïnistika v Zagrebs'komu universiteti: 20 rokiv*, uporâd. Ź. Čelić, T. Fuderer, Zagreb 2017, s. 325-332.
- Romanûk S., Recenziâ na: Novikova O., Tuluzakova O., Štandenko U., *Ukraïns'ka mova âk inozemna : pidgotovka do testu. Trenoval'ni zavdannâ. Serednij riven' : navčalnij posibnik*, za red. O. M. Novikovoï, Mikolaïv 2017 [v:] „Mova: klasične – moderne – postmoderne”, nr 4, 2018, s. 166-170.
- Romanûk S., *Vivčennâ inozemnoï movi u Polši: poglad v majbutnê* [v:] „Teoriâ ì praktika vikladannâ ukraïns'koï movi âk inozemnoï”, vip. 5, 2010, s. 29-34.
- Romaniuk S., Saniewska M., *Rzadko nauczany jêzyk sąsiada* [w:] „Jêzyki obce w szkole”, nr 4, 2014, s. 43-47.
- Romaniuk S., Saniewska M., *Ukraïns'koû bez tabu*, Warszawa 2017.
- Romaniuk, S., Saniewska M., *Vid Rukavički do GMO: wibir tekstiv na zanâttâ z ukraïn'skoï movi dla inozemciv* [v:] „Teoriâ ì praktika vikladannâ ukraïns'koï movi âk inozemnoï”, nr 10, 2014, s.187-194.

У статті зроблено огляд найновіших підручників, статей і словників, виданих кафедрою україністики Варшавського університету впродовж останнього десятиліття. Розробка і впровадження компетентнісного підходу у вивчення української мови як іноземної помітно стимулює розвиток лінгводидактики, відкриває нові перспективи практичного використання її здобутків.

Ключові слова: інноваційні методи, плотодидактика, мовні компетенції, контрастивний підхід

**CONTRIBUTION FROM THE DEPARTMENT
OF UKRAINIAN STUDIES AT WARSAW UNIVERSITY
IN THE DEVELOPMENT OF THE METHODOLOGY
OF TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE**

The article provides an overview of the latest textbooks, articles and dictionaries published by the Department of Ukrainian Studies at Warsaw University over the last decade.

The development and implementation of a competency-based approach to the study of the Ukrainian language as a foreign language significantly stimulates the development of language didactics, opens new perspectives for the practical use of its achievements.

Keywords: innovative methods, glottodactics, language competences, contrastive

zgłoszenie artykułu: 04.05.2020

przyjęcie artykułu do druku: 28.05.2020